

ÎN C H E I E R E

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ceban Oleg,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Oleg și
Bondarenco Ala împotriva lui Samson Ivan și Societatea cu Răspundere Limitată
„Valmax Company” cu privire la repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Ceban Oleg și menținută hotărârea din 14 iunie 2017 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Botanica,

c o n s t a t ă :

La 5 septembrie 2016, Ceban Oleg și Bondarenco Ala s-au adresat în instanța de
judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Samson Ivan și Societatea cu
Răspundere Limitată „Valmax Company” solicitând încasarea a câte 20 000 de lei cu
titlu de prejudiciu moral pentru fiecare reclamant și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată au relatat că la sfârșitul anului 2013
începutul anului 2014, Samson Ivan a demolat monumentul de arhitectură istorică,
construit la sfârșitul sec. XIX, care reprezintă casa particulară situată în mun. Chișinău,
str. V. Pîrcălab, nr 38.

Distrugerea imobilului în cauză a fost realizată după primirea Autorizației de
construire eliberată de Primăria mun. Chișinău, care prevedea reconstruirea
imobilului sus menționat cu respectarea a anumitor obligații și anume: - în caz de
deteriorare a acceselor/spațiilor publice, repararea nemijlocită a acestora; - vor fi
implementate condițiile stipulate în avizul Direcției salvatori și pompieri nr. 5/529 din
23 octombrie 2013; - Vor fi protejate imobilele existente în vecinate (în caz de afectare
va fi compensat și restituit prejudiciul), lucrările de construire și graficul de lucru vor
fi coordonate cu locatarii.

Pe marginea distrugerii abuzive a edificiului monumentului cu statut separat de
protecție, inclus în Registrul monumentelor istorice de categorie locală din mun.
Chișinău cu nr. 339, Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, a emis și a
expediat în adresa Procuraturii mun. Chișinău, o sesizarea prin care s-a solicitat

verificarea legalității eliberării actelor permiseive lui Samson Ivan și Societății cu Răspundere Limitată „Valmax Company” care au dus la demolarea monumentului de istorie.

După distrugerea imobilului în cauză, la 10 martie 2014, Samson Ivan, a înregistrat persoana juridică, Societatea cu Răspundere Limitată „Valmax Company”,

Conform extrasului în cauză, Societatea cu Răspundere Limitată „Valmax Company”, avea ca obiect principal de activitate construcția, reconstrucția și restaurarea clădirilor; lucrări de utilare/finisare a construcțiilor precum și a construcțiilor ingineresti și celor tehnico-edilitare; vânzarea - cumpărare bunurilor imobiliare proprii; activități imobiliare pe bază de tarife sau contracte; închirierea bunurilor imobiliare proprii; alte activități de comerț, extragere a substanțelor minerale, servicii de agricultură.

Ulterior Societatea cu Răspundere Limitată „Valmax Company”, a început lucrările de ridicare a unui bloc locativ cu parter, 4 etaje și mansardă în imediată apropiere a locuințelor reclamanților și anume a ap. 17 situat în mun. Chișinău, str. Pîrcălab 40, ce aparține lui Ceban Oleg și ap. 12 situat în mun. Chișinău, str. Pîrcălab 40 ce aparține Alei Bondarenco.

Locuințele reclamanților fiind ridicate aproximativ în anul 1918, având o stare normală până la momentul începerii lucrărilor de construcție, permiteau folosința zilnică a acestora în condiții adecvate. Însă odată cu începerea activității tehnicii grele de construcție care facilita emiterea de vibrații continue și lovituri puternice în pământ, bunurile imobile ale reclamanților au început a suferi modificări în sensul negativ.

Conform Raportului de constatare tehnico-științific nr. 825 din 10 decembrie 2015 s-a stabilit că datorită construcției blocului locativ, au apărut fisuri (crăpături) pe pereți de 2 centimetri, precum și tasarea neuniformă a podelelor apartamentului nr. 17 și nu în ultimul rând la căderea tencuielii. Iar în ce privește apartamentul nr. 12 prin Raportul de constatare tehnico- științific nr. 364 din 14 iunie 2016, s-a constatat că au fost depistate deformații și crăpături cu deschidere până la 1 centimetru și mai mult, iar suprafețele podelelor sau tasat neuniform de asemenea blocurile de la ușă sau deformat.

Reclamantul a menționat că din Raportul de constatare tehnico-științific nr.825 din 10 decembrie 2015 și raportul de constatare tehnico-științific nr.364 din 14 iunie 2016 s-au indicat drept cauze principale ale deteriorării imobilelor reclamanților construcția capitală a unui bloc locativ de locuit de pe str. Vlaicu Pîrcălab 38, în apropiata vecinătate de imobilul cercetat, la o distanță de circa 4,0 m și cu încălcarea normelor anti-incendiar conform СНиП 2.07.01 - 89* „ Градостроительство. Планировка и Застройка городских и Сельских Поселений" (distanța minimă de 6,0 m) și construcția veche a imobilului cercetat (până în 1918).

În opinia reclamantului Samson Ivan și Societatea cu Răspundere Limitată „Valmax Company”, au realizat pagube de ordin material și moral reclamanților Bondarenco Alia și Ceban Oleg prin construcția abuzivă a blocului locativ începând cu anul 2014.

Apariția prejudiciului în cauză se datorează inclusiv nerespectării de către normelor anti-incendiar conform СНиП 2.07.01 - 89* „Градостроительство. Планировка и Застройка городских и Сельских Поселений" , blocul locativ fiind construit contrar cerințelor indicate în Tabela nr. 1 din Anexa nr. 1 a actului normativ

în cauză, unde este prevăzută distanța obligatorie între construcțiile antiincendiară de categoria 1 și 2, trebuie să constituie nu mai puțin de 6 metri.

Un alt aspect, care cauzează un prejudiciu moral continuu ce nu va putea fi lichidat niciodată, este faptul că prin construcția blocului locativ cu parter, 4 etaje și mansardă, beneficiarii imobilului în cauză au îngădit pentru totdeauna accesul reclamanților la lumina soarelui, ferestrele acestora fiind îndreptate exact spre peretele blocului locativ, motiv pentru care insuficiență de lumină și căldură. Un grad înalt de umiditate a peretelui situat în imediată vecinătate a blocului locativ, care se va solda cu probleme permanente privind lupta cu mușgaiul. Imposibilitatea creșterii florilor de camera la fereastra care anterior avea acces la soare. Necesitatea de a utiliza un volum mai mare de energie electrică pentru iluminarea camerelor cauzate de umbra permanentă creată de blocul locativ.

Consideră că, timp de 2 ani pentru care reclamanții în etate au fost nevoiți să locuiască în apartamentele sale avariate datorită nerespectării din partea pârâtului a minimumului necesar la realizarea construcției, constituie un temei pentru repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 14 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Botanica cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Oleg și Bondarenco Ala a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel instanța a conchis că rapoartele de expertiză au fost întocmite după finisarea lucrărilor de construcție și indică aceleași fisuri care existau la apartamentul reclamanților până la începerea lucrărilor de construcție, având în vedere că, Raportul de expertiză din 29 noiembrie 2013 demonstrează că aceleași fisuri deja existau până la începerea lucrărilor de construcție.

Totodată, a constatat că imobilul locativ a fost reconstruit în corespundere cu documentația de proiect, lumina solară pătrunde în aceeași măsură cum și până la reconstrucție, bunul imobil din mun. Chișinău, str. Vlaicu Pîrcălab a fost reconstruit, iar reclamanții nu au probat în nici-un fel mărimea presupusului prejudiciu moral cauzat.

La 17 iulie 2017, Ceban Oleg nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe a declarat apel împotriva hotărârii din 14 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Botanica, solicitând instanței admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ceban Oleg și menținută hotărârea din 14 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Botanica.

La 26 decembrie 2018, Ceban Oleg a declarat recurs împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 14 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Botanica, solicitând casarea hotărârilor menționate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Ca temei de drept recurentul a indicat prevederile art. 432 alin. (3) lit. b) și d) Cod de procedură civilă care statuează că se consideră că se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

În motivare a indicat că soluția instanței de apel este neîntemeiată. Imobilul cu nr. 17 este deținut în proprietate de mai mulți proprietari care dețin cote părți și astfel în temeiul art. 62 din Codul de procedură civilă instanța urma să atragă în proces toți coproprietarii imobilului, care este obiectul prezentei acțiuni. Argumentul dat a fost invocat și în instanța de apel, însă a fost respins.

Recurentul a menționat că instanța de apel a examinat cauza în lipsa Alei Bondarenco, fără avea dovada legală de citare, ceea ce contravine art. 6 la Convenției și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 18 septembrie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 26 decembrie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că

instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Ceban Oleg nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ceban Oleg.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari